

15 MENSEN VERTELLEN OVER HUN WERK!

Wat maakt *werken* in Den Haag interessant en leuk?

Niemand weet beter waarom Den Haag zo'n gave stad is dan de mensen die er dagelijks verblijven. Daarom laten we in 13 artikelen *15 mensen* aan het woord die haarfijn uitleggen wat deze stad betekent in hun werk en leven. Hun verhalen tonen de hofstad in zijn vele, verrassende facetten en bieden een boeiend inkijkje in het werkzame leven van Hagenaars, Hagenezen en forenzen.

TEKST — *Ingrid Spelt*
FOTOGRAFIE — *Peter van Aalst*

De journalist RUTGER CASTRICUM

Rutger Castricum verhuisde onlangs naar zijn geboortestad, en dat maakte hem wel een beetje nerveus. Want hoe zouden zijn Scheveningse burens reageren op deze, op z'n zachtst gezegd, brutale journalist die naar eigen zeggen journalistiek gezien wel eens uit de bocht vloog? Lange tijd was hij de schrik van het Binnenhof. Zijn bekendste tv-momenten bij toen nog *POWNEWS*: de interviews met 'slachtoffers' Job Cohen en Ella Vogelaar. Maar Castricum is ouder en wijzer geworden, de nieuwe garde politici is tegen hem opgewassen, dus had hij van zijn nieuwe burens niets te vrezen. Lachend: 'Het zat in mijn hoofd.'

Het spelletje in politiek Den Haag blijft hem boeien. 'Ik ben milder geworden, maar politici blijven wel op hun hoede. Overigens kom ik Ella Vogelaar en Job Cohen nog wel eens tegen. We zeggen elkaar gewoon gedag. Mijn items moet je ook niet persoonlijk zien; het is een spel tussen politicus en verslaggever. Powned maakt geen vrienden onder politici, maar ook geen vijanden. Dat wij politici bewust laten struikelen, is nooit ons uitgangspunt. Mijn ambitie is wel om ze op een andere manier te laten zien. Ik ontwricht, verras en zuig een beetje. Ik wil de

01

'Ik ben milder geworden, maar politici blijven wel op hun hoede.'

Waardeert het meest:
'Het Binnenhof, strand en het schooltje om de hoek. Als ik opnieuw zou moeten verhuizen, word ik heel ongelukkig.'
Mooiste stukje natuur:
'Duinen, strand en parken.'
Verborgen pareltje:
'Pfff, ik woon er nog te kort. Vraag het over een jaar nog eens.'

ware politicus laten zien. Als hij of zij dan struikelt, hoort dat er ook bij.'

De charme van Den Haag is dat de politieke macht er huist, en dat heeft iets nostalgisch, meent Castricum. 'Nééé daar hoor ik niet bij! Ik begrijp dat mensen dat denken, want ik begin bij het parlementaire meubilair te horen, maar ik probeer wel een buitenbeentje te blijven tussen al die andere verslaggevers. Ik maak geen televisie over bijvoorbeeld pensioenen, maar over het Haagse spel.'

Na negen jaar Rotterdam en negen jaar Amsterdam werd het tijd voor tenminste negen jaar Den Haag. Zijn roots – en die van zijn vrouw – liggen er. 'Ik heb altijd een verstopte band met Den Haag gehad. 'Als we ooit kinderen krijgen, gaan we

terug', zeiden we tegen elkaar. Den Haag is een superstad voor een gezin. Ik kan niets negatiefs bedenken. Nou, een kanttekening dan: het uitgaansleven kan beter. Investeer in clubs! Als de piepers opgaan, kun je hier een kanonskogel afschieten. Maar ach, nu moet ik niet zeuren, want ik ben naar Den Haag gekomen voor rust en ruimte.'

En staat er nog iets nieuws op stapel bij Powned? 'Ik wil een programma mét en niet over probleemjongeren maken. Ik merk dat allochtone jongeren me vaak gunstig gezind zijn als ik zonder die camera op pad ga. Bij Powned zouden ze een serieus podium krijgen, zeker geen afzeiktv. En ja, die gesprekken kunnen ook prima in de Schilderswijk.'

02

De DJ

RICK ROMIJN

Luisterde je in de jaren '80 naar de piratenzender STAD DEN HAAG, dan ken je hem nog als dj *Ricky Romano*. Tegenwoordig is hij sidekick bij EDWIN EVERS op Radio 538 en draait hij geregeld op een feestje in het land. Rick Romijn blikt met warme herinneringen terug op de piraterij.

'Den Haag kende in die tijd veel piratenzenders; STAD DEN HAAG was een onwijs populaire zender. Ik werd op mijn 20^e gevraagd en zo ging het balletje rollen. Ik heb mijn eindexamenjaar HEAO niet eens meer afgemaakt, zo leuk vond ik het. Daarnaast kluste ik bij een schildersbedrijf; een uitkering trekken was er bij ons thuis niet bij.' Het illegale radiostation zat in hartje Spoorwijk, toen nog een gezellige volksbuurt, merkt Romijn op. 'Bij Stad Den Haag heerste een bijzonder sfeertje. Het was wij tegen de rest van de wereld. Een illegaal radiostation in de lucht houden mocht niet, maar slecht was het ook niet. Juist omdat het niet mocht, was het spannend. Een ware ontdekkingstocht! Geregeld werden we uit de lucht gehaald; jongens werden gearresteerd. In Den Haag en omgeving zagen ze ons als helden. Nog steeds hoor ik van leeftijdgenoten hoe gaaf radio Stad Den Haag was. Overigens hebben ze mij nooit opgepakt. Die dans ben ik ontsprongen.'

Eind jaren '80 werd het station opgedoekt. Jammer, maar die ervaring bracht hem wel bij de landelijke stations. Zijn piratentijd was met stip zijn leukste tijd in Den Haag. Romijn woont er nog steeds, dan wel op het randje. Naar zijn zin, maar volgens de sidekick kan de stad wel een make-over gebruiken. 'Hagenezen zouden de handen ineen moeten slaan om de stad een lekker imago te geven. Ondernemers en de gemeente laten kansen liggen bij vooral de jeugd. Ik heb zelf in de horeca gezeten en de ene na de andere discotheek zien sneuvelen. Nog steeds sluiten er zaken omdat de regelgeving in de weg zit. Nu pakt de jeugd de nachttrein naar Amsterdam of Rotterdam. Doodzonde toch. Organiseer ook eens wat meer feesten en festivals. Met 538 wilden we eens op nu dan Koningsdag een feest organiseren met *Tiësto* op de Hofvijver. Uniek! Werd het afgeketst omdat er een hoop mensen op af konden komen. Pff, wat wil je dan? Den Haag kun je prachtig op de kaart zetten.'

'Hagenezen zouden de handen ineen moeten slaan om de stad een lekker imago te geven.'

Maar het is zeker niet alleen maar kommer en kwel, lacht Romijn. Parkpop en het voormalige Beachstad vindt hij prachtige voorbeelden van hoe het *wel* moet. 'Beachstad met namen als Anouk, Di-rect en Golden Earring werd gesubsidieerd door de gemeente, maar dat hield om onverklaarbare redenen plots op. Parkpop heeft wel een mooi vervolg gekregen met Night in the Park. Zo goed gekozen. En de Pier heeft een geweldige update ondergaan met een reuzenrad. Je kunt er ook heerlijk eten. Tè gek. De binnenstad is mooi geworden, maar als ik dan nog één advies mag geven: zet er een paar goede clubs neer!'

*Waardeert het meest: 'PARKPOP.
Mooiste stukje natuur: 'Delftse Hout, dat gebied is verbonden met een stuk natuur in Zoetermeer. Door de bossen kun je kilometers lopen.'
Verborgen pareltje: 'The Hague Rainbow festival. Organisator Ben Manuputty zou een goede Nachburgemeester zijn.'*

'Ik voel me dan weer even dat kleine jochie dat vroeger verwonderd naar dat prachtige gebouw keek.'

De musicalster

NAIDJIM SEVERINA

Als jochie ging hij met de naschoolse opvang wel eens naar het Scheveningse strand en vroeg zich dan altijd af wat het grote gebouw met posters van Miss Saigon was. Nu staat musicalster *Naidjim Severina* zelf zes dagen per week als *SIMBA* op het podium in het AFAS Circus-theater. Bijzonder, vindt hij.

'Tot mijn 5^e woonde ik in Den Haag, erna verhuisde ik naar Zoetermeer. Maar tot mijn 10^e bleef ik wel in Den Haag op school. Dan reed ik 's ochtends met mijn vader mee en zette hij me af bij school. Ik heb een fijne schooltijd gehad, en het Circustheater maakte toen al veel indruk op mij. Ik had nooit kunnen bedenken dat ik er later zelf zou spelen. Hoe leuk is dat! Als ik om halfzes aankom, ga ik eerst eten, doe een warming up en word ik als een van de laatsten in de make-up gezet. Ondertussen geniet ik van de plek en het gebouw, iedere keer weer. Het Circustheater is een van de mooiste theaters van Nederland; de zaal is prachtig: chic en koninklijk. Mensen komen vanuit het hele

land speciaal naar Scheveningen voor voorstellingen; dat is toch geweldig! Met *DISNEY'S THE LION KING* zitten we iedere avond vol. Het is zo'n eer dat ik hier mag staan. Ik kan mijn geluk niet op!' 's Middags wordt hij met de castbus in zijn woonplaats Amsterdam opgehaald en naar het Circus-theater gereden. Waanzinnig trots is Severina als hij in de verte de Lion King-poster ziet met al die lichtjes eromheen. 'Zo speciaal. Ik voel me dan weer even dat kleine jochie dat vroeger verwonderd naar dat prachtige gebouw keek.'

'Jij bent dé perfecte Simba. Je hebt ons omver geblazen met je laatste auditie.' Tot hij die verlossende woorden van producent Albert Verlinde hoorde, had de musical-acteur nergens op gehoopt. Natuur-

lijk wilde hij die rol dolgraag – want Simba is heel puur en dat karakter ligt dicht bij hem – maar de twee overgebleven kandidaten waren ook retegode, vertelt hij.

'De eerste avond voor publiek in het Circustheater was mijn spannendste avond *ever*. Ik was heel nerveus. Het was zo vet, al mijn familie en vrienden zaten in de zaal. De sfeer in het theater was perfect: het publiek klapte en juichte na afloop. Nerveus ben ik maanden later nog steeds, maar ach, dat hoort erbij en het houdt mij alert. Ik hoop dat *The Lion King*, die al voor het 19^e jaar wereldwijd de meest populaire musical is, net als *Soldaat van Oranje* een jarenlang vervolg krijgt. In dit theater wil ik nog wel even staan. Hoe cool zou dat niet zijn!'

— *Waardeert het meest: 'Het AFAS Circus-theater. In Den Haag heb je eigenlijk alles: moderne en oude gebouwen, strand, bos en winkels.'* — *Mooiste stukje natuur: 'Het strand.'* — *Verborgen pareltje: 'Warung Mini, mmm daar kun je het lekkerste Surinaamse eten halen.'*

03

05

‘Met Mandela spraken we over de toekomst van Zuid-Afrika, zeer indrukwekkend.’

*Waardeert het meest: ‘Fantastische woonklimaat, inclusief de zee.’
Mooiste stukje natuur: ‘Het Hyacintebos, ik loop er geregeld hard.’
Verborgen pareltje: ‘Het oude ministerie van Binnenlandse zaken, het meest lelijke gebouw ooit, is door ons vervangen door woningen, winkels en een universiteit. Die plek is een bruisend stukje binnenstad geworden!’*

De belegger

HENK JAGERSMA

Een hoogtepunt uit *Henk Jagersma’s* jarenlange Haagse carrière is zijn ontmoeting met *NELSON MANDELA*. Als woordvoerder van toenmalig minister (president) *Wim Kok* reisde hij met de politicus de hele wereld over. Spannende tijden, memoreert Jagersma, voormalig directievoorzitter bij Syntrus Achmea Real Estate & Finance. ‘Met Mandela spraken we over de toekomst van Zuid-Afrika, zeer indrukwekkend. Sowieso was de regeerperiode van het kabinet Kok/Lubbers een maatschappelijk roerige tijd. In 1989 viel de Muur, Nederland kwam uit de crisis en het kabinet kreeg te maken met veel tegenvallers.’

Al jong was de naar eigen zeggen bourgondische Fries (want roots in Friesland en lange tijd in Den Bosch gewoond) maatschappelijk geëngageerd. En ja, die interesse valt volgens Jagersma goed te rijmen met beleggen. ‘Syntrus Achmea belegt geld van vooral pensioenfondsen. Het bedrijf zorgt ervoor dat het via vastgoed en hypotheek een bijdrage levert aan de pensioenen en dat ze betaalbaar blijven.’

Werken in Den Haag oké, maar er ook wonen? Die stap heeft voor Jagersma en zijn vrouw toch wel tien jaar geduurd. De Brabantse gezelligheid is in Den Haag immers ver te zoeken. Lachend: ‘Daar moet je ook helemaal niet naar zoeken. De romantiek van de stad is de kust en daar zijn we uiteindelijk voor gevallen.’ Den Haag is een interessante stad om te wonen, dus ook

interessant om in te beleggen, stelt de Haags-Friese Bourgondiër. ‘De vraag naar middeldure huurwoningen in het centrum is niet aan te slepen en de gemeente Den Haag springt daar goed op in. Door woningen te bouwen in de binnenstad bind je een jonge generatie aan de stad en krijg je een creatief economisch milieu terug. Vanuit Den Haag zit je ook zo in de andere grote steden en op Schiphol, en het openbaar vervoer is perfect. De kwaliteit van leven in Den Haag is ongekend hoog in vergelijking met andere grote steden. De woningen zijn betaalbaar, er is veel groen, een goede binnenstad en de ligging aan zee is onovertroffen! En er valt genoeg te doen.’

Een voetbalwedstrijd van ADO Den Haag bijwonen bijvoorbeeld. Jagersma slaat nauwelijks een

wedstrijd over. Niet gek, want hij is er – tot de Chinezen de club in 2015 kochten – voorzitter van de Raad van Commissarissen geweest. Jagersma kwam in een rottijd binnen. De club was failliet en stond 17^e in de Eredivisie. Jagersma kreeg te maken met rellen en wedstrijden die werden stilgelegd. Een niet heel aantrekkelijke klus. Toch sprong de voetballiefhebber, die zegt geen specialist te zijn, in het diepe. ‘Niemand anders wilde het doen.’

De doelstellingen zijn gehaald. Bijna twee jaar geleden leverde hij een stabiel financieel gezonde club af. En ook niet onbelangrijk, jeugdige spelertjes kunnen alleen naar het stadion komen. Veilig. ‘De thuiswedstrijden zijn gezellig. Ik ga er met plezier heen en kijk terug op een prachtige tijd bij ADO.’

‘Het is toch top als Den Haag straks een nieuwe aanwas skateboarders heeft!’

04

De indoorskate specialist

OFFER VAN KESTEREN

Zijn droombaan was 24/7 skaten en er geld mee verdienen. Dat doet *Offer van Kesteren* alweer zeven jaar aan de Binckhorstlaan bij *INDOORSKATEPARK SWEAT-SHOP*. Skaten staat even op een laag pitje vanwege blessures, en nu leert hij zijn moves aan andere skaters.

‘Ik was verslaafd aan skaten. Uit school en ‘s avonds tussen het huiswerk maken door kon je mij op een skateboard vinden. Skaten was en is nog steeds mijn lust en leven. In mijn tijd waren er in Nederland nog geen indoorlocaties. Dus ging ik op mijn 14^e al met de trein naar Duitsland.’

Zes dagen per week kun je – weer of geen weer – skaten, steppen en BMX-en in het indoorskatepark, de enige overdekte plek in de omgeving. Voor vijf euro per dag ben je onder de pannen. Neem je een abonnement, dan ben je nog goedkoper uit. ‘Voor de minderbedeelde

mensen hebben we de Ooievaarspas. Die krijgen wij weer vergoed van de gemeente. Ook jongeren met minder draagkrachtige ouders moeten kunnen sporten. In deze tak van sport is geen onderscheid tussen arm en rijk.’

Van Kesteren, die na zijn studie in Den Haag is blijven hangen, ziet steeds meer kinderen op jonge leeftijd instappen. Dat heeft de skatesport te danken aan de pasverworven status ‘Olympische sport’. Talentjes kunnen goed terecht bij Skatepark Sweatshop. ‘We hebben speciale trainingsprogramma’s voor toptalenten. Ook geven we workshops op scholen en BSO’s om onze sporten te promoten, en we scoren goed bij schoolreisjes.’

Het park groeit uit zijn jasje. In de weekenden weten zo’n 150 sporters per dag het indoorskatepark te vinden. In de vakanties is het niet meer

te tellen en zit het park bomvol. Een indoorskatepark op rolletjes laten lopen, kan Van Kesteren niet alleen. ‘Samen met een collega-beheerder zorg ik voor het reilen en zeilen van het park: de planning, boekhouding en het aansturen van personeel en vrijwilligers. Zonder vrijwilligers kunnen we niet bestaan. Ze geven les en workshops, staan achter de bar, maken schoon en ruimen op. We werken veel met stagiaires van sportopleidingen, en stagiaires kunnen terecht in onze winkel. Zonder vrijwilligers kunnen we het park echt niet open houden. En zo verdienen zij met hun hobby een kleine vrijwilligersvergoeding.’

Supertrots is Van Kesteren als hij jonge talenten met een *smile* nieuwe dingen ziet leren. ‘De jeugd is de toekomst. Het is toch top als Den Haag straks een nieuwe aanwas skateboarders heeft!’

— *Waardeert het meest: ‘De mentaliteit van de mensen. En Den Haag is onwijs aan het groeien, er komen zoveel leuke dingen bij. In Den Haag liggen nog kansen. Een tijd was hier niets te doen, maar dat heeft ook z’n charmes. Kun je mooi zelf iets gaan ondernemen en op poten zetten. In andere steden is al zoveel.’* — *Mooiste stukje natuur: ‘De duinen; het stukje waar de buffels grazen. Daar is ook een pad waar je heerlijk kunt skaten.’* — *Verborgene pareltje: ‘Oei, er zijn zoveel leuke tentjes. Dan kies ik voor het Indiase restaurant in de Fahrenheitstraat, Jaipur of India.’*

06

De presentator

JOOST KARHOF

Den Haag heeft *Joost Karhof* echt goed leren kennen als sportverslaggever voor de toenmalige regionale krant Het Binnenhof. Geen plek is hem onbekend. De presentator van Nieuwsuur op NPO 2 en Nieuws en Co op Radio1 vond het sfeertje bij de regionale krant te gek.

‘We kwamen allemaal uit de regio en hadden nog gezonde concurrentie van De Haagsche Courant. We probeerden als eerste een scoop te hebben en dat gaf een kick.’ Later werd Karhof algemeen verslaggever bij RTV West. Hij had een sterke voorkeur voor politiek. ‘Politiek heeft altijd mijn interesse gehad, als puber al. Als ik Ferry Mingelen op tv zag, wilde ik dat later ook.’ Op zijn 30^e kwam die droom uit en werkten ze samen voor Den Haag Vandaag. Met een beetje weemoed denkt Karhof aan die tijd terug. Zijn beste tijd ooit. ‘Best jammer dat die tijd voorbij is. Met een klein clubje maakten we met Den Haag Vandaag relatief veel zendtijd vol. Als team waren we heel close; ik denk dat we elkaar vaker zagen dan onze familie. In die periode gebeurde ook zoveel. Ik begon bij het nieuwsprogramma op het einde van kabinet Paars II, de tijd van Fortuyn en Balkenende. Een en al gedoe met vallende kabinetten: in al die jaren heb ik er vier zien sneuvelen. Ik kan wel zeggen dat ik geregeerd werd door spoeddebatten op het Binnenhof.’

De hectiek van het Binnenhof mist hij soms nu hij alle politieke ontwik-

‘Den Haag is de mooiste stad van Nederland, statig en apart.’

jaar in de studio op het Mediapark werkt, is er geen haar op zijn hoofd die eraan denkt om Den Haag te verlaten. Al staat ‘ie bij wijze van spreken dagelijks twee uur in de file. ‘Den Haag is al vanaf mijn middelbare schooltijd mijn stad. Ik ben ermee vergroeid en voel me Hagenees. De stad is mijn thuis. Als ik terugkom van de uitzending in Hilversum en de stad inrij, slaak ik een zucht van verlichting. Den Haag is de mooiste stad van Neder-

kelingen op de voet vanuit de studio in Hilversum volgt. Maar ook dat heeft zijn charme, relativeert hij. Hoewel Karhof alweer negen

land, statig en apart. Ik begrijp de humor van Hagenezen heel goed; zelfspot is ook mij niet onbekend. Hagenezen nemen elkaar niet te serieus en hebben een grote bek. En een gezonde afkeer van Amsterdam. (Lachend) Dat is altijd goed.’

Den Haag kampt met een stoffig imago? Daar hoeft je bij Karhof niet mee aan te komen. ‘Amsterdam is lekker, dat is een groot pretpark. Bijna heel Den Haag ligt aan zee. Welke Europese stad heeft nu zo’n ligging? Dat is toch fantastisch. En hier kun je alles af op de fiets. Ik woon in de gezelligste buurt van de stad, van heel Nederland: het Statenkwartier met allemaal leuke restaurantjes en cafeetjes om de hoek.’

*Waardeert het meest: ‘Alles. Den Haag is een mooie historische stad met statige huizen. En dat de Tweede Kamer hier zit, is mooi meegenomen.’
Mooiste stukje natuur: ‘De duinen en het Zuidstrand; een beetje Hagenees gaat daar heen.’
Verborgene pareltje: ‘MANDARIN PALACE, ze hebben de Gouden Pollepel gewonnen en maken geweldige dimsum.’*

De ontwerpers

MARIANNE VAN SASSE
VAN IJSSELT
& RENÉ VAN GEER

Als je product in vijftig landen verkocht wordt, spring je een gat in de lucht. *Marianne van Sasse van IJsselt en René van Geer* van SECRID – ook privé al decennia lang een stel – zijn dagelijks dankbaar voor het succes van hun wallet: die handige compacte portemonnee met ruimte voor al je pasjes. Want in de crisis van 2008 bleef er niets over van hun voormalige industriële ontwerpbureau voor grote merken, en begonnen ze van voor af aan met Secrid. In tijd van nood sta je op scherp en word je nog creatiever, weet de vrouwelijke helft van dit creatieve duo uit eigen ervaring.

‘Op eigen kracht moesten we verder en doen waar we goed in zijn: een product maken waar de consument lange tijd blij mee is. In de angst schieten, brengt je niet verder.’ Zeven jaar later heeft Secrid negentig mensen in dienst. Onderdelen voor de fameuze portemonnee worden geleverd door producenten in Nederland en België en in elkaar gezet door werknemers van drie sociale werkplaatsen. Want bij Secrid hebben ze ook oog voor de medemens, en dat zie je terug op hun eigen Haagse stek. Ook jongeren ‘met pech’ krijgen bij Secrid een kans, en die betrokkenheid zag de gemeente Den Haag ook. Voor hun duurzame, innovatieve en maatschappelijke ondernemerschap kreeg het ondernemerspaar de Zilveren Ooievaar uitgereikt.

07

Natuurlijk hebben ze het niet alleen gedaan, benadrukken ze met klem. Het succes begint al met de locatie. Secrid handelt vanuit de oude Caballerofabriek: een broedplaats van creatievelingen. Vooral in de beginfase hebben ze daar de vruchten van geplukt. ‘Die plek heeft ons geholpen in die eerste moeilijke jaren. Je kunt gebruik maken van elkaars expertise en netwerk. De Caballerofabriek was, en is nog steeds, de etalage van ons bedrijf.’

Vrienden van hun kinderen vonden bij Secrid een baantje. Uit noodzaak geboren. ‘Geld voor vaste krachten hadden we niet, dus sprongen zij bij op flexibele basis. Diegenen die goed waren en wilden groeien, zijn gebleven. ‘Al mijn vrienden zitten hier, dan kom ik ook maar’, zei onze zoon later toen hij stopte met zijn opleiding. Onze dochter heeft Rechten gestudeerd, en is nu hoofd van onze juridische afdeling. We maken geen onderscheid tussen hoog- en laagopgeleiden. Ons bedrijf is een afspiegeling van ons gezin en de maatschappij.

Als we nieuw personeel aannemen, hanteren we een normen- en waardenlijstje. Past de werknemer bij onze cultuur, dat is het belangrijkste.’

‘Met elkaar hebben ze van niets een internationaal succes gecreëerd.’

verantwoordelijk zijn voor zoveel mensen ook. En dat had Van Sasse nooit gedacht. ‘Toen ons ontwerpbureau failliet ging, met acht mensen in dienst, zeiden we ‘Nooit meer zoveel mensen op de loonlijst’. Die verantwoordelijkheid wilden we niet meer, maar nu is het leuker dan ooit. We hebben veel meer slagkracht ‘Jullie hebben het Ei van Columbus uitgevonden’, zeggen sommige mensen. Maar achterover hangen is er niet bij!’

Met elkaar hebben ze van niets een internationaal succes gecreëerd. In de Caballerofabriek zit een internationaal pareltje: een familiebedrijf. Het runnen van zo’n bedrijf is leuk;

— *Waardeert het meest: ‘De zee en de diversiteit van de stad.’* — *Mooiste stukje natuur: ‘MEIJENDEL.’* — *Verborgene pareltje: ‘SALAD BAR, een nieuwe mooie jonge onderneming.’*

08

'Het enige dat wel eens in de weg zit, is het Hollandse druilerige weer.'

De trendsetter 2.0

RHIANNON KARREMAN

De vrouw moet al zoveel: werken, een, twee of drie kinderen en dan ook nog ergens promotie maken. O ja, en dan dat lijf nog. Zeker na een bevalling kun je wel wat training gebruiken, weet ook *PERSONAL COACH EN FITNESS INSTRUCTOR Rhiannon Karreman*. Maar waar haal je die tijd om te sporten vandaan in jouw drukke bestaan? Dat ondervond ze aan den lijve toen ze moeder werd van haar Benjamin. Haar Engelse schoonouders brachten Rhiannon op een idee: buggybootcamp. In Engeland en Amerika is het razend populair, van die sportende jonge ouders achter de kinderwagen met daarin hun kroost. En dat kan sinds twee jaar ook in Den Haag in het Haagse bos.

'Samen met mijn moeders en hun kids ben ik nog steeds een attractie in het Haagse bos; geregeld maken mensen foto's. In grote buitenlandse steden is buggybootcamp veel gewoner. In elk bos, park of speelweide wordt getraind. Sporten is voor mij werk waar ik heel veel plezier in heb, maar voor een ander is het vaak een verplichting. Wil je nog sporten, dan moet je allereerst de puf zien te vinden én een op-pas.' Samen met je kind trainen, is dé oplossing en je hebt een stukje

quality time samen, stelt ze. 'Laat je niet ontmoedigen door jouw krijsende baby of peuter die uit de buggy klimt en er even geen zin in heeft. We zijn allemaal moeders en herkennen die situatie. Bovendien wijst de praktijk uit dat de meeste baby's en peuters buggybootcamp prachtig vinden.'

Volgens de personal coach heeft buggybootcamp nog een voordeel: het haalt nieuwbakken moeders uit hun isolement. 'Als je pas moeder bent en een druk sociaal leven gewend was, is zwangerschapsverlof even wennen. Je bent veel aan huis gekluisterd. Het ontmoeten van andere moeders is belangrijk. Je kunt verhalen delen en tegelijk ben je op een leuke en lekkere manier in beweging. Ieder in zijn eigen tempo. De een loopt alweer de

marathon, de ander heeft nog last van bekkeninstabiliteit, maar dat is geen enkel probleem. De hardloper gaat gewoon een rondje extra met de buggy.'

Zijn de kinderen te oud voor de buggy, dan houdt Karremans assistent ze bezig. 'Veel moeders die lid zijn geworden, zijn niet meer weg te slaan, maar hun kindje wordt wel groter. En zo hebben zij ook lol als hun mama sport.'

Het enige dat wel eens in de weg zit, is het Hollandse druilerige weer. Maar daar heeft zij binnenkort een alternatieve indooroplossing voor. Wat? 'Dat houd ik nog even voor me. Ik ben nog in onderhandeling.'

Info via FB pagina;
BuggyBootcamp Den Haag

— *Waardeert het meest:* 'De toegankelijkheid van de stad. Het ons-kent-ons sfeertje en dat is ook voor de business interessant.'
— *Mooiste stukje natuur:* 'Het Haagse bos op de hoogte van het Paleis. Als je 's ochtends vroeg gaat, hangt de damp nog boven het meertje. Prachtig!' — *Verborgen pareltje:* 'De Gymnastiekfabriek van Kim Slabbers, een alternatieve sportschool met gave retrolessen en Walter Benedict voor lunch, borrel en diner. Echt een aanrader!'

09

De festival-liefhebber

ARTHUR PRONK

Mensen die zeggen dat Den Haag een duffe stad is waar niets te beleven valt, liggen te suffen op de bank, stelt *Arthur Pronk* van *PROOOST*. Lachend: 'Wees nieuwsgierig. Wekelijks zijn er festivalletjes of wijkgerichte evenementen. Ook in het uitgaansleven valt genoeg te beleven. Voor een goede club hoef je echt niet meer naar Amsterdam of Rotterdam. Ga eens dansen bij PIP, Beergaarden, aan de Grote Markt of aan het Plein. Werkelijk, als je wilt kun je iedere dag uit.'

Zijn The Life I Live festival op Koningsnacht trekt jaarlijks 200.000 bezoekers, en telt tien muziekpodia. Het festival geeft een enorme dynamiek, zeker nu het is doorgetrokken naar Koningsdag zelf. 'Er is voor ieder wat wils. Gelijkgestemden gunnen elkaar een mooie avond en dat is goed voor de sfeer.'

Uit het The Life I Live festival kun je meer halen dan alleen maar feestvieren, dacht Pronk na zes succesvolle edities. Met een platform kun je het culturele leven het hele jaar door in de smiezen houden. 'De kracht die aan het evenement kleeft, hebben we gebruikt om dagelijks de vele gezichten van Den Haag te laten zien. Zo 'bedienen' we onze The Life I Live festivalvrienden. Op het platform *thelifelive.nl* bieden we culturele tips en verhalen over de stad. Het is een ontmoetingsplek

waar je als liefhebber, maar ook als cultureel ondernemer inspiratie kunt halen. We zien elkaar niet als concurrenten, maar versterken elkaar juist. Samen ontstoffen we de stad en zetten we deuren naar elkaar open.'

Pronk voegt als rasechte Haagse ondernemer iets toe met niet-alldaagse avontuurlijke culturele programma's. 'Het is leuk om vanuit een luchtkasteel iets tastbaars te creëren en met leuke mensen mooie dingen neer te zetten.'

Neem het Embassy Festival. Den Haag is ambassadestad en wordt voor een derde bevolkt door inwoners wier wieg in het buitenland stond. 'Dat vraagt om een krachtig internationaal evenement in hartje Den Haag.' Inmiddels delen 43 am-

— *Waardeert het meest:* 'De energie van de mensen die hun nek uitsteken om Den Haag op de kaart te zetten tot een inspirerende plek. Den Haag voelt als een dorp; met het strand om de hoek is het echt mijn stad. Ik heb er mijn plek gevonden. Sterker, ik ben hier nooit echt weg geweest!'
— *Mooiste stukje natuur:* 'Duinen en strand.'
— *Verborgen pareltje:* 'Het Lange Voorhout vind ik een magisch mooie plek. Gelukkig is-ie niet verborgen. Verder biedt het Hofkwartier sfeervolle kleine kroegjes, Le Café is er zo eentje.'

bassades die mening. Het Embassy Festival is een geslaagd feestje. Een fan op Instagram: 'Als de wereld zo zou zijn als het Embassy festival, dan doen we het goed!'

'Gaaf!', zegt Arthur Pronk. 'Daar doe ik het allemaal voor. De hele wereld komt in Den Haag samen in statige gebouwen. Door met die ambassades samen te werken, kunnen we een mooi programma maken. Een culturele wereldreis van een dag op het Lange Voorhout met dans, klassieke- en popmuziek. Elk land presenteert zich in een paviljoen waar je bijvoorbeeld wereldgerechtjes en drankjes kunt proeven. In die sfeer van verbroedering ontstaan er bij de paviljoens spontane feestjes. Trekken diverse culturen elkaar de dansvloer op en gaat het los. Echt tof!'

De kunstenaar

MICHEL MOLENAAR

‘Leuk werk hoor jongen; daar ga ik wat van pikken’, zei de wereldberoemde CORNEILLE jaren geleden tegen de Haagse kunstenaar *Michiel Molenaar* over zijn kleurrijke en vrolijke ‘beestenwerk’. Toevallig zaten ze naast elkaar op een vlucht naar Curaçao en raakten ze aan de praat. Dat Corneille ook écht iets van Molenaar zou jatten, had ‘ie niet verwacht. Tot hij een van Corneille’s laatste werken zag: een beschilderde olifant met ‘zijn’ oog!
 ‘Dat oog is kenmerkend in mijn werk. Ik kon er wel om lachen. Als reactie heb ik drie van zijn werken, die ik als onuitgewerkte schetsen zag, gepimpt.’

Zijn stijl had Molenaar zich al eigen gemaakt voor hij naar de Koninklijke Academie in Den Haag ging. Met zijn 17 jaar – en onvoldoende vooropleiding – was hij te jong. Zijn indrukwekkende map trok de toenmalige toelatingscommissie over de streep. ‘Hier ga ik alles leren, dacht ik. Ik had hoge verwachtingen, maar moest alles zelf doen. Eigenlijk is mijn leukste herinnering aan die tijd het op kamers wonen bij mijn opa en oma in Voorburg. Schatten van mensen, die ik goed heb leren kennen.’

De academie stond Molenaar tegen. De nog jonge kunstenaar gooide in het vierde jaar de handdoek in de ring, en ging verder met zijn eigen toko. Omdat met illustreren niet veel meer viel te verdienen, startte hij later met zijn broer Image Building. Ze maakten reclameborden, in die tijd vernieuwend. ‘De

eerste jaren was het bikkelen; erna groeiden we in een razend tempo. We werkten toen veel voor make-laars. Ons bedrijf zit met vijftig man personeel – ik heb alleen nog maar aandelen – aan de Binckhorst, hier bijna om de hoek. Je kent ze wel van de borden in verkiezingstijd.’

Zeventien jaar geleden gooide Molenaar het roer om en verkocht een deel van zijn aandelen. Hij miste de geur van verf, een atelier. Een succesvolle zaak verlaten voor een kunstenaarsbestaan boezemde hem geen angst in. Molenaar is wel een waaghals.

‘Ik heb jarenlang aan motorracen op het circuit gedaan en racevrienden zien verongelukken. Nooit stond ik stil bij het gevaar, maar genoot van de snelheid. Vond het gaaf. Creatief gaat het net zo; ik was klaar met het bedrijfsleven. Die schildersezel trok. (Met een knipoog) Het kostte wel mijn relatie.’

10

Voordat één streek op het doek werd gezet, leefde Molenaar eerst twee jaar als God in Frankrijk en toerde hij kriskras met zijn motor door Europa. Een geweldige tijd, memoreert hij. Nog steeds kan hij doen en laten wat hij wil in het pand aan de Binckhorst, een prachtige woon- en werkruimte met galerie (zijn werk wordt ook in vijf andere galeries verkocht, red). Opvallend detail: tussen al zijn kunstwerken staat een beschilderde Porsche.

Molenaar houdt van deze industriële plek. En dat is nog wel een kleine molensteen om zijn nek. Voor de Binckhorst en omgeving staat een metamorfose op stapel. ‘De Binckhorst gaat op de schop en wordt hip and happening. Natuurlijk wil ik daar onderdeel van blijven uitmaken. Zo niet, dan heb ik hier een prachttijd gehad!’

‘De eerste jaren was het bikkelen; erna groeiden we in een razend tempo.’
Openingstijden: op afspraak en vaak zaterdag open huis.

—
Waardeert het meest:
 ‘Alles. Ik zou nergens anders willen wonen.’
Mooiste stukje natuur:
 ‘CLINGENDAEL.’
Verborgene pareltje:
 ‘Die plek houd ik voor mezelf.’

11

De voetbalgek

ROB MEPPELINK

Ajax, PSV en het buitenland halen jeugdspelers bij ADO DEN HAAG weg. De afgelopen drie jaar staat de teller al op twaalf. Aan de ene kant jammer, want de besten worden weggehaald, maar met dat geld kun je weer investeren in je club, relateert hoofd jeugdopleiding *Rob Meppelink*. En ze denken bij die Haagse club ook echt wel aan zichzelf: ‘Acht talenten staan bij ons onder contract. Daar komt niemand aan!’

ADO Den Haag heeft een goede winkel, anders komen ze niet langs, merkt Meppelink op. Dat is volgens de voormalig assistenttrainer van Chivas Guadalajara (Mexico) te danken aan de inhaalslag die de jeugdopleiding de laatste jaren heeft gemaakt. En wellicht aan zijn roots. Meppelink is geboren en getogen in Den Haag, twee keer trainer bij ADO Den Haag geweest en kent de cultuur als geen ander. Tel daarbij op zijn passie - jeugd opleiden - en dan zit de toekomst van de club in de lift.

Lachend: ‘Daar gaan we voor! We hebben inmiddels een mooie nieuwe

accommodatie en de opleiding is gemoderniseerd. Iedereen spreekt over mentale weerbaarheid, maar hoe bereik je dat bij de jeugd? BITS - Bereidheid, Inzicht, Technische vaardigheid en Snelheid - is de rode draad in onze jeugdopleiding. We maken gebruik van video-analyses en filmen de spelertjes op het veld. Zien is geloven. Ze krijgen die beelden via de app, en dat werkt.’ Trainen en opleiden zit in zijn genen. Jonge spelers beter maken en met topsport bezig zijn, is Meppelinks passie. ‘Ik stop veel energie in ze, maar krijg dat dubbel en dwars terug. Als ik een wedstrijd tegen PSV zie, kan ik niet anders dan constateren dat de jongens zich in een jaar tijd ongelooflijk ontwikkeld hebben. Daar doe ik het voor! De bereidheid, frisheid en betrokkenheid zijn groot bij ADO Den Haag, en dat geeft een stukje extra. Met z’n allen durven we uitdagingen aan.’

Meppelink heeft een geheel eigen kijk op jongeren en snapt ze als geen ander. En als hij dan toch even aan het woord is, neemt hij het gelijk op voor de hele Nederlandse jeugd. Intrinsieke motivatie moet je stimuleren vanuit sport en beweging, stelt hij. ‘De hele dag stilzitten op school is tegennatuurlijk. Zo zit je als kind en puber niet in elkaar. Je bent geboren om te bewegen en dan doen we er alles aan om het niet te doen... Vind je het gek dat jongeren allemaal prikkels krijgen die ze niet kunnen verwerken! Een uurtje gymmen lost dat echt niet op. Goed bewegen staat voor beter studeren. Dat probeer ik docenten al jaren wijs te maken. Ik heb het bewijs in huis: bij ADO Den Haag hebben we tweehonderd voetballertjes en weinig problemen door een goede combinatie van school en sport. Door de training kunnen ze zich beter concentreren in de lessen. Echt, je ziet resultaat!’

‘Acht talenten staan bij ons onder contract. Daar komt niemand aan!’

— **Waardeert het meest:** ‘Het strand en oude Haagse plekken.’ — **Mooiste stukje natuur:** Strand, ik train er veel. OCKENBURG is een unieke plek; via het bos loop je zo het strand op.’ — **Verborgene pareltje:** ‘DE PUINDUINEN’

De culinaire verrassing

BOBBY VAN GALEN
EN PIERRE WIND

‘Superbedankt dat jullie me gesteund hebben met mijn hbo-studie facility management, maar ik kies voor de horeca en begin van onderaf’, zei *Bobby van Galen* na het behalen van zijn diploma tegen zijn ouders. Tien jaar later is hij eigenaar/exploitant van het exclusieve *Hoftramm* met als CHEFKOK *Pierre Wind*. Ze kenden elkaar niet persoonlijk, maar toen starter Van Galen de chefkok in 2012 zijn originele idee voorschotelde - een restaurant beginnen in een Haagse tram waar Wind de menu’s voor mocht schrijven - zei Wind geen nee. Mits Van Galen hem incalculerde als culinair leidinggevende. Sindsdien zijn ze partners in crime.

Wind: ‘Ik zag passie in plaats van eurotekens in Bobby’s ogen. 18 jaar heb ik verzoeken om samen iets te beginnen afgewezen, maar voor de Hoftramm liep ik direct warm.’ Het idee voor een rijdend restaurant komt uit Melbourne. Van Galen was met zijn vrouw op wereldreis en was flabbergast bij het aanzien van de Australische culinaire tram aldaar. Het concept liet hem niet los. ‘Zoals ik toen met open mond naar die tram keek, kijken mensen nu naar onze tram. Wereldwijd zijn er maar vier. In Melbourne maakte

‘Ik zag passie in plaats van eurotekens in Bobby’s ogen.’

ik zes weken aan huis gekluisterd en dat betekende de doorstart van mijn droom.’

De volgende stap was de Haagse Tram Maatschappij over de streep trekken. Zij moest de tram leveren, onderhouden en dagelijks gastvrije bestuurders inroosteren. De bank moest in zee gaan met een jonge exploitant zonder vette bankrekening, en dat kostte wat overredingskracht. Uiteindelijk hebben 177 investeerders met een crowdfunding de sprong gewaagd. ‘Een jongen gaat een restaurant in een tram beginnen. Ik investeer honderd euro’, vertelde een clubje vrienden lachend tegen familie en bekenden. Zo ging het balletje rollen.’

ik een business-plan, eenmaal thuis moest ik direct aan het werk en raakte het plan op de achtergrond. Door een sportblessure

Dat Wind aan boord is gestapt, vindt Van Galen geweldig. Met Hofftramm wilde het stel een icoon in Den Haag neerzetten, en dat is gelukt. Mede door Pierre’s culinaire niet-doorsnee keuzes als smaakhengelen en de hapjesabri bij de entree. ‘Voor creatieve ideeën raadpleeg ik geregeld mijn meubelmaker, en maken we een tekening. Voor het smaakhengelen heeft hij een blokje met hengels ontworpen; eraan hangt een kruidenzakje dat je al naar gelang de gewenste sterkte in je gerechtje met bouillon kunt hangen. Een enorme hit. Zo hebben we ook een hapjesabri in de tram, een soort totempaal met lepels en allerlei hapjes in bakjes. Dit gebeurt nergens anders ter wereld. Vijftig procent herkenbare gerechten en vijftig procent innovatieve. Dat is de afspraak die ik uit voorzorg met Bobby heb gemaakt. Als je mij mijn gang laat gaan, wordt het één grote circusattractie!’, lacht de chefkok van Hofftramm.

12

De coach

PAULA UDONDEK

De meesten kennen haar nog van *Waku Waku*, *Get the Picture* of *Knoop in je zakdoek*. Bij de NPO zie je haar niet meer, maar stil zit ze niet. Ze had genoeg van het keurslijf bij de publieke omroep, knipoogt ze lachend. ‘Mochten ze met een leuk idee komen, dan overweeg ik dat natuurlijk wel. Televisie maken is nog steeds mijn grote passie.’

In het najaar neemt ze een coveralbum op met evergreens als Black Coffee en These Boots. ‘Ik zing al heel lang, maar dat weet bijna niemand’. Momenteel maakt ze DiaB-tv, een serie interactieve lesprogramma’s voor basisscholen over diabetes. Gezond leven, gezond eten en bewegen staan centraal. Ze speelt met het idee om een educatieve documentaire te maken van haar werk als coach voor onder andere moeilijk lerende kinderen, in samenwerking met Stichting MEE. En dat coachen doet ze onder andere met haar paard Ansa op locatie Duindigt.

‘Spelenderwijs komen kinderen erachter hoe ze sociale vaardigheden kunnen versterken en bij zichzelf kunnen komen. Mijn paard spiegelt hun gedrag, reageert bijvoorbeeld op verkrampt bij een kind door

13

zelf onrustig te worden. Voor kinderen is het al een overwinning als ze de bak ingaan en bij een paard in de buurt komen. Alleen daarvan groeien ze al. Het is belangrijk dat deze kinderen de wereld kleur mogen geven. Overigens werkt coachen met paarden ook heel goed bij volwassenen.’ Udondek is al jaren gek van paarden; dagelijks is ze op stal te vinden. Haar favoriete ritje: in natuurgebied Meijndel. ‘Een waanzinnig mooi uitrijgebied. Je zit zo op het strand. Als ik er rij, voelt het alsof ik op vakantie ben. De kleuren, de dieren die je tegenkomt zoals roofvogels en reeën... Om lyrisch van te worden. Die bijna dagelijkse ritjes zou ik voor geen goud willen missen.’

Zo kan *Udondek* zich ook niet voorstellen dat ze Den Haag ooit zal

verlaten. ‘Als ik ga, doe ik het ook goed en vertrek ik naar het buitenland.’ De actrice, (video)producent en coach is in de stad opgegroeid, deed de toneelschool en speelde bij diverse theatergezelschappen in het land, maar keerde snel terug naar het honk, haar familie in Den Haag. ‘Ik hou van de Haagse humor, het directe en beetje botte. Zeker als ik voel dat het met een knipoog is. En de ruimte en de rust in de stad zijn geweldig. Den Haag is wat dat betreft een dorp. 35 jaar heb ik in het centrum gewoond. Sinds kort woon ik in de buurt van Duindigt. Afspreken in de stad gaat nog steeds makkelijk, dat is maar een stukje fietsen. En een ritje naar het strand blijft echt onbetaalbaar!’ ●

— *Waardeert het meest*: ‘Variatie van de stad en alles op fietsafstand.’ *Pierre*: ‘In Den Haag is geen gedoe en hautain gedrag. Ook fijn: je kunt nog overal parkeren.’ — *Mooiste stukje natuur*: ‘Haagse bos, ik ben er vlakbij opgegroeid. Nu wandel ik er met mijn dochter.’ *Pierre*: ‘Het Zuiderstrand.’ — *Verborgene pareltje*: ‘Het museum Van Kleef, typisch Haags.’ *Pierre*: ‘De standbeelden en de echte Haagse Koffiehuizen. Geweldig!’

— *Waardeert het meest*: ‘De mentaliteit. Ik hou van het contrast tussen de kakkineuze Hagenaar en de Hagenees. De humor. De Schilderswijk heeft ook zijn bekoring. Het is er druk, maar als ik me daaraan overgeef, voel ik me thuis. Ik ben een soort kameleon.’ — *Mooiste stukje natuur*: ‘MEIJNDEL, het is er lekker ruig.’ — *Verborgene pareltje*: ‘ANNE EN MAX, aan het Haagse Kerkplein. Leuke koffietent waar je ook lekker kunt eten!’